

Verksamhet

Uttag av grundvatten mer än 10 m³ per dygn
Fastighet 43-406-12-97
Eckerö

Beslut

För uttag av mer än 10 kubikmeter grundvatten per dygn i Storby, Eckerö kommun, ska instruktionerna nedan meddelade med stöd av 15, 24 samt 26 §§ i landskapslagen (2008:124) om miljöskydd iakttas.

Verksamhetsutövaren ansvarar för att verksamheten uppfyller alla lagens krav. ÅMHM kan förelägga om ytterligare krav, avbryta verksamheten eller kräva att skada avhjälpas om verksamhetsutövaren försummat sina skyldigheter enligt lag eller myndighetens instruktioner.

Detta beslut ger inte Fifax Ab rätt att använda brunnsvattnet för livsmedelshantering inne i anläggningen.

Instruktioner och föreskrifter

1. Mängden grundvatten som tas från grundvattentäkten får inte överstiga 20 m³ per dygn räknat som årsmedelvärde.
2. Grundvattentäkten ska ha en tillförlitlig mätanordning för mätning av de tagna vattenmängderna. Tillståndshavaren ska journalföra grundvattenuttaget månadsvis. I journalen nedtecknas/förvaras även uppgifter om grundvattennivån och kloridhalten.

Journalen ska bevaras 5 år vid anläggningen och kunna uppvisas vid inspektion eller tillställas myndigheten på begäran.

3. Mätning av grundvattennivån ska utföras minst 2 gånger per säsong fördelat på en mätning i april/maj samt en mätning i slutet av september/oktober.
4. Årligen ska en analys av kloridhalten i bevattningsbrunnen utföras i september/oktober av ackrediterat laboratorium.

5. På brunnsvattnet som används för städning och spolning av golv i primärproduktionsstället ställs följande kvalitetskrav.
  - Provtagning av brunnsvattnet ska utföras, en gång per månad de tre första månaderna och därefter en gång i kvartalet, på *Escherichia coli* och intestinala enterokocker medan färg och lukt ska bedömas organoleptiskt.
  - Om det finns skäl att misstänka att vatten som avses för rengöring innehåller andra ämnen som kan äventyra säkerheten för primärprodukten, ska vattnet undersökas även i fråga om dessa ämnen.
  - Årlig kontroll av fysikalisk-kemiska analyser ska utföras på följande parametrar: Turbiditet, lukt, färg, smak, pH, järn, mangan, kaliumpermanganattal, klorid, ammonium, sulfat, nitrat, nitrit och fluorid.

Motivering

ÅMHM har granskat ansökan och funnit grundad anledning att pröva verksamhetens laglighet, samt för att minska verksamhetens negativa miljöpåverkan beslutat att meddela instruktioner enligt 15 och 24 §§ i landskapslagen (2008:124) om miljöskydd. För att trygga att ändamålet med verksamheten nås med minsta möjliga negativa miljöpåverkan, utan att denna miljöhänsyn blir oskälig, har ÅMHM meddelat instruktioner och föreskrifter i syfte att förebygga och begränsa verksamhetens negativa miljöpåverkan.

Instruktion 1- 4 har föreskrivits för att förebygga verksamhetens negativa miljöpåverkan i enlighet med 24 § punkt e i miljöskyddslagen samt minska dess negativa inverkan på enskilda och allmänna intressen enligt 4 kap. 1 och 4 §§ i vattenlagen. Vid fastställandet av dessa instruktioner har nyttan av de föreskrivna åtgärderna vägts mot kostnaderna för sådana åtgärder.

Genom instruktion 1 regleras verksamhetens uttag av grundvatten. Maximalt tillåten uttagsmängd motsvarar ansökt uttagsmängd.

Genom instruktion 2-4 uppfylls kravet på att verksamhetsutövaren ska ha tillräcklig kunskap om verksamhetens miljöpåverkan och om möjligheterna att förebygga och begränsa dess negativa miljöpåverkan samt organisera sin verksamhet så att den sköts med iakttagande av den allmänna miljöhänsyn som avses i miljöskyddslagens 4 §. ÅMHM utfärdar därför med stöd av 26 § miljöskyddslagen föreskrifter om egenkontroll av verksamheten i form av avläsning och journalföring av uttagsmängd, grundvattennivå samt kloridhalt. ÅMHM har i enlighet med 28 § miljöskyddslagen rätt att få de upplysningar och handlingar som behövs om verksamheten. En sammanställning av uttagen

grundvattenmängd, grundvattennivå samt kloridhalt ska således visas eller lämnas till ÅMHM på begäran.

Genom instruktion 5 uppfylls grundkravet i 7 § Jord- och skogsbruksministeriets förordning om livsmedelshygienen vid primärproduktion av livsmedel (FFS 1368/2011), antagen på Åland genom landskapsförordning (2011:94) om tillämpning av riksförfattningar om livsmedel och livsmedelshygien, att en primärproduktionsföretagare ska känna till kvaliteten på de vatten som används på primärproduktionsstället bland annat för rengöring enligt bilaga 1. Endast sådant vatten som har analyserats åtminstone i fråga om *Escherichia coli* och intestinala enterokocker och vars färg och lukt har bedömts organoleptiskt får användas för rengöring och sköljning av ytor, anordningar och redskap som kommer i kontakt med animaliska primärprodukter. Med organoleptisk bedömning menas att man med syn-, smak- och luktsinnet uppfattar vattnet som rent. Enligt bilaga 1 kapitel 2 punkt 2 (FFS1368/2011) ska verksamhetsutövaren om det finns skäl att misstänka att vatten som avses för rengöring innehåller andra ämnen som kan äventyra säkerheten för primärprodukten, undersöka vattnet även i fråga om dessa ämnen.

Fifax Ab:s analysresultat av brunsvattnet visar på att fluoridhalten 2,3 mg/l överskrider kravgränsen för "hushållsvatten" som ligger på 1,5 mg/l. Dessutom överskred parametrarna oxiderbarheten (COD_{Mn}), mangan och järn kvalitetsrekommendationerna för "hushållsvatten". Kloridhalten låg på 190 mg/l vilket kan jämföras med den högsta tillåtna koncentrationen för små vattenverk (FFS 401/2001) som ligger på 100 mg/l. Bakteriehalterna var godkända och endast aeroba mikroorganismer (22°C) visade 200 cfu/ml. Sammantaget indikerar resultaten att vattnet behöver behandlas för att uppnå "hushållsvattenkvalitet". Vid byggandet av Fifax Ab:s anläggning sprängdes mycket berg för vägar men främst för uppförandet av anläggningen. Sprängningarna bidrar till ett sönder sprucket berg vilket i sin tur leder till att nederbörd och dagvatten från anläggningen fort transporteras ner i grundvattnet. Detta ökar risken för kontaminering av grundvattnet i området. Kombinationen med en verksamhet som hanterar bland annat sitt eget avfall på området samt närheten till en gammal deponi påverkar bedömningen och behovet av en tät provtagning. ÅMHM anser att provtagningsintervallet är skäligt baserat på de uppenbara risker som finns i området i kombination med de förmodade uttagsmängderna och möjligheten för verksamhetsutövaren att kunna uppfylla kravet på kontroll av vattenkvaliteten enligt 7 § (FFS 1368/2011).

ÅMHM konstaterar att verksamheten är förenlig med vattenlagens bestämmelser och förutsättningar finns därmed för ett positivt beslut om miljögranskning enligt 15 § i miljöskyddslagen och 6 kap. 4 § i vattenlagen.

Information

En ansökan om miljötillstånd för vattenuttag ska lämnas in ifall uttaget överskrider 10 000 kubikmeter grundvatten per år (27,4 m³/dygn i medeltal), varvid flera anläggningars uttag ur samma vattenförekomst räknas samman.

Vid slakteriverksamhet eller annan livsmedelshantering inne i anläggningen kommer hårdare krav på vattenkvaliteten att ställas utgående från Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 om livsmedelshygien samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung.

Bakgrund

ÅMHM har mottagit en ansökan från Fifax Ab om borring av två hushållsvattenbrunnar på fastighet 43-406-12-97 i Eckerö. De uppskattar sig behöva 10-20 m³/dygn till is och rengöring av ytor invändigt i anläggningen.

Enligt epost från verksamhetsutövaren mottaget 11.01.2019 är det inte aktuellt att använda brunnsvattnet för tillverkning av is.

Ärendet har inkommit till ÅMHM 27.10.2016.

Avgift

För beslutet uppbärs en avgift om 748 euro vilket motsvarar avgiften enligt avgiftstabell 1 punkt 15.8 (1040€) avdraget avgiften för borring (292€) i Ålands landskapsregerings beslut (2018:2) om taxa för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, nedan taxan. Avgiften har med hänvisning till 11 § i taxan sänkts med 292€ då ärendet sambehandlats med ärendet om borring av brunn. Avgiften täcker de kostnader som åsamkats ÅMHM enligt 4 § i taxan.

Besvär

Besvärсанvisning bifogas.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Ketzia Karring
T.f Myndighetschef
Beslutande

Magnus Eriksson
Miljöskyddsinspektör
Föredragande

Bilagor

1. Besvärсанvisning
2. Faktura